

Historia i społeczeństwo. Ojczysty Panteon i ojczyste spory - plan wynikowy z wymaganiami na poszczególne oceny

Uwaga dotycząca oceniania na każdym poziomie wymagań

Aby uzyskać kolejną, wyższą ocenę, uczeń musi opanować zasób wiedzy i umiejętności z poprzedniego poziomu

Temat lekcji	Zagadnienia	Wymagania na poszczególne oceny				
		dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
I. Tak jak Grecy i Rzymianie						
1. Grecy bohaterowie	1. W starożytnej Grecji 2. Wojna trojańska 3. Wojny z Persami 4. Niezgodą, która rujnuje	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: wojna trojańska – identyfikuje postacie: Homera, Leonidasa – zna datę bitew pod Maratonem (490 r. p.n.e.) i Termopilami (480 r. p.n.e.) – wskazuje na mapie Troję, miejsca najśłynniejszych bitew wojen grecko-perskich – wymienia cechy charakterystyczne antycznej cywilizacji greckiej	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Hellada, Hellenowie – identyfikuje postacie: Achillesa, Hektora – zna datę bitwy pod Cheroneją (338 r. p.n.e.) – wyjaśnia, dlaczego uznaje się, że Grecy zapoczątkowali badania historyczne – przedstawia antyczne wzory bohaterstwa na przykładzie <i>Iliady</i> Homera	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: wojna peloponeska – identyfikuje postacie: Temistoklesa, Kserksesa, Pauzaniaśza, Herodota – zna daty wojny peloponeskiej (431– 404 p.n.e.) – charakteryzuje postawy antycznego żołnierza i obrońcy ojczyzny na przykładzie wojen grecko-perskich – wyjaśnia, dlaczego twórcy	Uczeń: – identyfikuje postać Heinricha Schliemanna – omawia skutki wojny peloponeskiej dla świata greckiego – opisuje recepcję bitew pod Maratonem i Termopilami w literaturze, sztuce i kulturze popularnej	Uczeń: – odnosi przykłady bohaterskich postawy antycznych Greków do postaw współczesnych Polaków

				kultury na przestrzeni dziejów odwoływali się do tych postaw		
2. Polskie Termopile	1. Polski Leonidas 2. Bitwa pod Zadwórzem 3. Bohaterowie spod Wizny i Monte Cassino	Uczeń: – identyfikuje postacie: gen. J. Sowińskiego, kpt. B. Zajączkowskiego, kpt. W. Raginisa, gen. W. Andersa – wyjaśnia, kto i dlaczego zyskał miano polskiego Leonidasa	Uczeń: – zna datę szturmu Woli (6 IX 1831 r.), bitwy pod Zadwórzem (17 VIII 1920 r.), bitwy pod Wizną (7-10 IX 1939 r.), zdobycia Monte Cassino (18 V 1944 r.) – wskazuje na mapie miejsca bitew pod Zadwórzem, Wizną, Monte Cassino – przedstawia obronę Woli oraz bitwy pod Wizną i Monte Cassino jako symboliczne oraz historyczne nawiązania do greckich Termopil	Uczeń: – opisuje przebieg i znaczenie bitwy pod Zadwórzem oraz wyjaśnia jej symbolikę	Uczeń: – przedstawia motyw Termopil i jego znaczenie w polskiej literaturze – ocenia postawy polskich bohaterów poświęcających się dla ojczyzny	Uczeń: – omawia i ocenia znaczenie popularyzowania wiedzy o wydarzeniach historycznych za pomocą współczesnych środków przekazu
3. Republika	1. Republika	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:

<p>rzymska – państwo obywateli</p>	<p>rzymska 2. Rzymski obywatel – patriota 3. Kryzys republiki 4. Upadek republiki</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: republika, obywatel – wyjaśnia, w jaki sposób Rzymianie rozumieli pojęcie cnót obywatelskich</p>	<p>– zna daty wojny z Ekwami (458 r. p.n.e.), przejścia władzy przez Gajusza Juliusza Cezara (49 r. p.n.e.), upadku republiki rzymskiej (31 r. p.n.e.) – identyfikuje postacie: Lucjusza Kwinkcjusza Cyncynata, Gajusza Juliusza Cezara, Oktawiana – wskazuje na mapie zasięg republiki rzymskiej – przedstawia cechy charakterystyczne republiki rzymskiej – omawia cechy rzymskiego obywatela – patrioty na przykładzie Cyncynata</p>	<p>– identyfikuje postacie: Tyberiusza i Gajusza Grakchów, Marka Tuliusza Cyncerona – przedstawia przyczyny i skutki kryzysu republiki rzymskiej – omawia przejawy kryzysu republiki rzymskiej i próby jego przezwyciężenia</p>	<p>– wyjaśnia, dlaczego Cyncynat stał się wzorem dla amerykańskich obywateli – wyjaśnia zależności między kryzysem republiki rzymskiej a upadkiem cnót obywatelskich</p>	<p>– analizuje możliwość zastosowania obywatelskich wzorców obowiązujących w starożytnej republice rzymskiej w dzisiejszych czasach</p>
<p>4. Polski patriotyzm na</p>	<p>1. Patriotyzm w przeszłości</p>	<p>Uczeń: – wyjaśnia</p>	<p>Uczeń: – wskazuje</p>	<p>Uczeń: – wyjaśnia</p>	<p>Uczeń: – omawia mity</p>	<p>Uczeń: – ocenia, czy w</p>

przestrzeni wieków	2. Święta narodowe 3. Patriotyzm dziś	znaczenie terminu patriotyzm – wymienia polskie święta o charakterze narodowym – wymienia podstawowe obowiązki obywatela polskiego	wydarzenia, które miały wpływ na rozwój polskiego patriotyzmu – charakteryzuje postawy patriotyczne w Polsce na przestrzeni dziejów – wyjaśnia, czym charakteryzuje się współczesny patriotyzm i podaje jego przykłady	znaczenie terminu <i>Corona Regni Poloniae</i> – wyjaśnia okoliczności ustanowienia polskich świąt o charakterze narodowym – przedstawia zmiany w rozumieniu pojęcia patriotyzm w Polsce na przestrzeni dziejów	związane z polskim patriotyzmem	czasach współczesnych potrzebny jest patriotyzm
II. Za panowania Piastów i Jagiellonów						
1. Jak rządili pierwsi Piastowie	1. Dynastia Piastów 2. Pierwszy król Polski 3. Spory o tron i kryzys państwa Piastów 4. Od odbudowy do podziału państwa Piastów	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu Piastowie – lokalizuje w czasie panowanie dynastii piastowskiej – zna datę chrztu Polski (966 r.), koronacji Bolesława Chrobrego	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: monarchia patrymonialna, statut sukcesyjny – zna daty koronacji Mieszka II (1025 r.), Bolesława Śmiałego (1076 r.), Przemysła II	Uczeń: – identyfikuje postacie: Brzetysława, Władysława Hermana, Zbigniewa – omawia przejawy kryzysu i odbudowy państwa polskiego w XI w.	Uczeń: – omawia wpływ sytuacji wewnętrznej w państwie piastowskim w XI w. na pozycję władcy – przedstawia słabe i mocne strony państwa polskiego za panowania	Uczeń: – porównuje oraz ocenia koncepcje polityczne Bolesława Chrobrego, Bolesława Śmiałego i Bolesława Krzywoustego

		(1025 r.), Kazimierza Wielkiego (1333 r.) – identyfikuje postacie: Mieszka I, Bolesława Chrobrego – wskazuje na mapie zasięg monarchii piastowskiej – wyjaśnia, jakie przesłanki umożliwiły Bolesławowi Chrobremu sięgnięcie po koronę królewską	(1295 r.), Władysława Łokietka (1320 r.) – identyfikuje postacie: Mieszka II, Kazimierza Odnowiciela, Bolesława Śmiałego, Bolesława Krzywoustego – przedstawia cechy charakterystyczne panowania Kazimierza Odnowiciel, Bolesława Śmiałego i Bolesława Krzywoustego		pierwszych Piastów	
2. Ostatni Piastowie na tronie polskim	1. Drogi do zjednoczenia 2. Metropolia na straży jedności 3. Panowanie Kazimierza Wielkiego 4. Zmiana dynastii w Polsce	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: rozbitcie dzielnicowe, Jagiellonowie – zna daty: sprowadzenia Krzyżaków do	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: monarchia stanowa – zna daty: pokoju w Kaliszu (1343 r.), koronacji Ludwika	Uczeń: – zna daty: koronacji Przemysła II (1295 r.), koronacji Wacława II (1300 r.), przyłączenia Rusi Halickiej (1340-1356)	Uczeń: – identyfikuje postać bp Jana Muskaty – opisuje i ocenia rolę Kościoła w jednoczeniu państwa polskiego – charakteryzuje i	Uczeń: – porównuje sposób prowadzenia polityki przez Bolesława Chrobrego i Kazimierza Wielkiego

		<p>Polski (1226 r.), koronacji Władysława Łokietka (1320 r.), koronacji Kazimierza Wielkiego (1333 r.), założenia Akademii Krakowskiej (1364 r.), przywileju koszyckiego (1374 r.) – identyfikuje postacie: Władysława Łokietka, Kazimierza Wielkiego, Ludwika Andegaweńskiego, Jadwigi Andegaweńskiej, Jagiełły – wskazuje na mapie zasięg terytorialny państwa polskiego za panowania</p>	<p>Andegaweńskiego (1370 r.) – przedstawia cechy charakterystyczne rozbicia dzielnicowego w Polsce piastowskiej – omawia sytuację wewnętrzną państwa polskiego za panowania ostatnich Piastów</p>	<p>– identyfikuje postacie: Przemysła II, Wacława II, Wacława III, abp Jakuba Świnki – prezentuje okoliczności przejęcia władzy w Polsce przez Andegawenów i Jagiellonów</p>	<p>ocenia panowanie Kazimierza Wielkiego</p>	<p>– ocenia wpływ, jaki na działania władców miały funkcjonujące wówczas ustroje (monarchia patrymonialna oraz stanowa)</p>
--	--	---	---	--	--	---

		<p>Kazimierza Wielkiego – omawia przyczyny i etapy jednoczenia ziem polskich – wymienia osiągnięcia Kazimierza Wielkiego w rządzeniu państwem</p>				
<p>3. Polska częścią Europy łacińskiej</p>	<p>1. Chrzest Mieszka I 2. Zjazd w Gnieźnie 3. Katoliccy patroni Polsce 4. Kultura i sztuka chrześcijańska 5. Wartości i obyczajowość chrześcijańska 6. Architektura i sztuka polska w średniowieczu 7. Kronikarze dziejów Polski 8. Laicyzacja i chrześcijaństwo w</p>	<p>Uczeń: – zna daty: chrztu Polski (966 r.), zjazdu w Gnieźnie (1000 r.) – identyfikuje postacie: Mieszka I, Bolesława Chrobrego, Ottona III, św. Wojciecha – prezentuje cechy charakterystyczne sztuki i kultury chrześcijańskiej w Polsce – charakteryzuje sztukę i architekturę</p>	<p>Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu laicyzacja – identyfikuje postacie: Dobrawy, bp Stanisława ze Szczepanowa – omawia skutki przyjęcia chrześcijaństwa przez Mieszka I – opisuje postanowienia zjazdu w Gnieźnie i wymienia jego konsekwencje – tłumaczy, jaką</p>	<p>Uczeń: – identyfikuje postacie: Galla Anonima, Wincentego Kadłubka, Jana Długosza Janka z Czarnkowa – przedstawia na wybranych przykładach rolę, jaką w średniowiecznym państwie i społeczeństwie odgrywali święci patroni – określa, na które</p>	<p>Uczeń: – ocenia skutki przyjęcia chrześcijaństwa przez Mieszka I – charakteryzuje przyczyny i skutki laicyzacji życia publiczno-politycznego – wyjaśnia, co przyczyniło się do mniejszej niż w Europie Zachodniej laicyzacji życia w Polsce</p>	<p>Uczeń: – omawia i ocenia wpływ wartości chrześcijańskich na przemiany w obyczajowości społeczeństwa polskiego</p>

	czasach współczesnych	polskiego średniowiecza	rolę kroniki odgrywały dawniej i współcześnie	obszary kultury chrześcijaństwo wywarło największy wpływ – wymienia kronikarzy polskich i przedstawia ich osiągnięcia		
4. Początki unii polsko-litewskiej	<p>1. Dlaczego zawarto unię polsko-litewską?</p> <p>2. Konflikt z zakonem krzyżackim</p> <p>3. Spór polsko-krzyżacki na arenie międzynarodowej</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu unia – zna daty: zawarcia unii w Krewie (1385 r.), bitwy pod Grunwaldem (15 VII 1410 r.), I pokoju toruńskiego (1411 r.), II pokoju toruńskiego (1466 r.) – identyfikuje postacie: Władysława Jagiełły, Kazimierza Jagiellończyka – omawia przyczyny i skutki 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty: wielkiej wojny z zakonem krzyżackim (1409-1411), wojny trzynastoletniej (1454-1466) – identyfikuje postać Ulricha von Jungingena – wskazuje na mapie Królestwo Polskie, Wielkie Księstwo Litewskie, państwo zakonu krzyżackiego – omawia postanowienia unii polsko-litewskiej w Krewie – opisuje 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty: soboru w Konstancji (1414-1418), aktu inkorporacji Prus do Polski (1454 r.) – identyfikuje postacie: Witolda, Pawła Włodkowica, abp Mikołaja Trąby – analizuje znaczenie bitwy pod Grunwaldem dla polskiej tradycji historycznej i świadomości narodowej na przykładzie obrazu Jana Matejki – charakteryzuje dyplomatyczne 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedstawia oraz ocenia panowanie Władysława Jagiełły – wyjaśnia, na czym polegała postępowość poglądów Pawła Włodkowica 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia efektywność polityki państwa polskiego w stosunku do Krzyżaków

		unii polsko-litewskiej w Krewie	przyczyny i skutki wielkiej wojny z zakonem krzyżackim oraz wojny trzynastoletniej	zabiegi Pawła Włodkowica na soborze w Konstancji		
III. Dziedzictwo Rzeczypospolitej Obojga Narodów						
1. Państwo szlachty polskiej	1. Dlaczego szlachta uzyskała przywileje? 2. Parlament szlachecki 3. „Szlachcic na zagrodzie równy wojewodzie”	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: demokracja szlachecka, szlachta – omawia okoliczności nadawania szlachcie przywilejów oraz wymienia ich skutki – przedstawia cechy charakterystyczne stanu szlacheckiego	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: sejm walny, sejmiki – zna daty uchwalenia konstytucji <i>Nihil novi</i> (1505 r.), zwołania po raz pierwszy sejmu walnego (1493 r.), pierwszego <i>liberum veto</i> (1652 r.) – identyfikuje postać Jana Zamojskiego	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu ruch egzekucyjny – identyfikuje postać Mikołaja Sienickiego – opisuje sposób funkcjonowania demokracji szlacheckiej i jej instytucji – charakteryzuje ruch egzekucyjny i jego wpływ na postawy przedstawicieli szlachty	Uczeń: – omawia i ocenia działalność przywódców ruchu szlacheckiego na przykładzie Jana Zamojskiego oraz Mikołaja Sienickiego – porównuje demokrację szlachecką z demokracją w dzisiejszej Polsce	Uczeń: – ocenia demokrację szlachecką w Polsce, wykorzystując opinie potomnych i wiedzę własną
2. Rzeczpospolita Obojga Narodów	1. Złoty wiek 2. Zawarcie unii lubelskiej 3. Rzeczpospolita	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: unia	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów:	Uczeń: – ocenia przyczyny, postanowienia	Uczeń: – ocenia postawy Zygmunta Starego i Zygmunta

	<p>krajem wielu kultur i religii</p> <p>4. Pierwsi królowie elekcyjni</p>	<p>Rzeczpospolita Obojga Narodów, renesans</p> <p>– zna daty: hołdu pruskiego (1525 r.), unii lubelskiej (1569 r.)</p> <p>– identyfikuje postacie: Zygmunta Starego, Zygmunta Augusta</p> <p>– wskazuje na mapie granice Rzeczpospolitej Obojga Narodów</p> <p>– przedstawia przyczyny, postanowienia oraz skutki unii lubelskiej</p> <p>– wyjaśnia, dlaczego wiek XVI nazwano złotym wiekiem</p>	<p>personalna, unia realna, konfederacja warszawska, wolna elekcja</p> <p>– zna daty: aktu konfederacji warszawskiej (1573 r.), pierwszej wolnej elekcji (1573 r.)</p> <p>– identyfikuje postacie: Albrechta Hohenzollerna, Henryka Walezego, Stefana Batorego</p> <p>– wskazuje na mapie ziemie Korony i Litwy</p> <p>– wymienia cechy charakterystyczne architektury i sztuki polskiego renesansu</p>	<p>Artykuły henrykowskie, pacta conventa</p> <p>– wskazuje na mapie ziemie we wspólnym władaniu Polski i Litwy po 1569 r., lenna Rzeczpospolitej Obojga Narodów</p> <p>– charakteryzuje panowanie ostatnich Jagiellonów</p> <p>– opisuje panowanie pierwszych królów elekcyjnych w Polsce</p>	<p>oraz skutki unii lubelskiej</p> <p>– wyjaśnia, na czym polegała wielokulturowość Rzeczypospolitej Obojga Narodów i jakie były jej skutki</p> <p>– omawia miejsce hołdu pruskiego i unii lubelskiej w polskiej tradycji historycznej oraz świadomości narodowej na przykładzie obrazów Jana Matejki</p> <p>– omawia i ocenia przejawy tolerancji wyznaniowej w Polsce szlacheckiej</p>	<p>Augusta wobec wyzwań epoki na przykładzie hołdu pruskiego oraz unii lubelskiej</p> <p>– ocenia wpływ szlachty na politykę państwa</p>
3. Wiek wojen	<p>1. Zygmunt III Waza na tronie polskim</p> <p>2. O tron</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– zna daty: bitwy pod Kircholmem (1605 r.), potopu</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminu husaria</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminu rokosz</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wymienia przyczyny i przejawy</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– ocenia wpływ XVII-wiecznych konfliktów na</p>

	<p>szwedzki</p> <p>3. Zmierzch potęgi Polski</p> <p>4. Lew Lechistanu</p> <p>5. Rzeczpospolita – państwo ponad stan?</p>	<p>szwedzkiego (1655-1660), bitwy Wiedniem (1683 r.)</p> <p>– identyfikuje postacie: Zygmunta III Wazy, Jana Kazimierza, Jana III Sobieskiego</p> <p>– opisuje przyczyny, przebieg i skutki potopu szwedzkiego</p>	<p>– zna daty: bitwy pod Kłuszynem (1610 r.), powstania Chmielnickiego (1648 r.), obrony Jasnej Góry (1655 r.), bitew pod Cecorą (1620 r.), Chocimiem (1621 i 1673 r.)</p> <p>– identyfikuje postacie: Jana Karola Chodkiewicza, Stanisława Żółkiewskiego, Władysława IV Wazy, Bohdana Chmielnickiego, Stefana Czarnieckiego</p> <p>– wskazuje na mapie miejsca najważniejszych zwycięstw Polaków w wojnach XVII w.</p> <p>– prezentuje cechy charakterystyczne</p>	<p>– zna daty: bitwy pod Beresteczkiem (1651 r.), wygnania arian (1658 r.)</p> <p>– identyfikuje postacie: Hieronima Radziejowskiego, Janusza Radziwiłła, Mehmeda IV</p> <p>– wskazuje na mapie zmiany granic Rzeczypospolitej w XVII w.</p> <p>– omawia przyczyny, przejawy i skutki konfliktu Zygmunta Wazy z obozem szlacheckim</p> <p>– określa uwarunkowania powstania Chmielnickiego i jego skutki</p> <p>– charakteryzuje konflikt polsko-turecki w II poł.</p>	<p>odchodzenia od tolerancji wyznaniowej w Polsce</p> <p>– przedstawia i ocenia postawy wielkich wodzów XVII w. wobec wyzwań epoki na przykładzie Stanisława Żółkiewskiego, Stefana Czarnieckiego i Jana III Sobieskiego</p>	<p>społeczeństwo Rzeczypospolitej</p>
--	--	--	---	--	--	---------------------------------------

			konfliktów Rzeczypospolitej z sąsiadami w XVII w.	XVII w.		
4. Konstytucja 3 maja – ratunek czy przyczyna upadku?	1. Czasy saskie 2. Poniatowski i jego przeciwnicy 3. Dokonania Sejmu Wielkiego 4. Drugi rozbiór Polski	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Komisja Edukacji Narodowej, sarmatyzm – zna daty: rozbioru Polski (1772 r.), powstania Komisji Edukacji Narodowej (1773 r.), uchwalenia Konstytucji 3 maja (1791 r.), II rozbioru Polski (1793 r.) – identyfikuje postacie: Stanisława Augusta Poniatowskiego, Tadeusza Kościuszki	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: konfederacja barska, Sejm Wielki, konfederacja targowicka – zna daty: elekcji Stanisława Augusta Poniatowskiego (1764 r.), konfederacji barskiej (1768–1772), obrad Sejmu Wielkiego (1788-1792), zawiązania konfederacji targowickiej (1792 r.) – identyfikuje postacie: Tadeusza Rejtana, Józefa	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: prawa kardynalne, czarna procesja – zna daty: unii personalnej polsko-saskiej (1697–1763), założenia Collegium Nobilium (1740 r.), powołania Komisji do Ksiąg Elementarnych (1775 r.), czarnej procesji (1789 r.), wojny w obronie Konstytucji (1792-1793), bitew pod Zieleńcami i Dubienką (1792 r.) – identyfikuje postacie: Augusta II, Augusta	Uczeń: – charakteryzuje panowanie Stanisława Augusta Poniatowskiego – przedstawia postawy obywateli wobec wyzwań epoki na przykładzie Tadeusza Rejtana – określa miejsce Konstytucji 3 maja w polskiej tradycji historycznej i świadomości narodowej na przykładzie obrazu Jana Matejki – ocenia reformę edukacji w czasach stanisławowskich	Uczeń: – prezentuje i ocenia postawy szlachty polskiej wobec przemian ustrojowych w kraju – ocenia ruch konfederacki w Polsce stanisławowskiej

		– wymienia cechy sarmatyzmu i oświecenia w Polsce	<p>Poniatowskiego</p> <p>– wskazuje na mapie ziemie zagarnięte przez państwa zaborcze w I i II rozbiórce Polski</p> <p>– omawia reformy polityczne i społeczne Sejmu Wielkiego</p> <p>– omawia reformę edukacji w czasach stanisławowskich</p>	<p>III, Stanisława Konarskiego, Stanisława Szczęsnego Potockiego, Franciszka Ksawerego Branickiego, Seweryna Rzewuskiego</p> <p>– podaje przejawy kryzysu państwowości polskiej w czasach saskich</p> <p>– omawia przyczyny, przebieg i skutki konfederacji barskiej</p> <p>– przedstawia przyczyny i skutki zawiania konfederacji targowickiej</p>		
5. Dlaczego Rzeczpospolita upadła?	<p>1. Sytuacja po drugim rozbiórce</p> <p>2. Powstanie kościuszkowskie i trzeci rozbiór</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– zna daty: ogłoszenia aktu powstania kościuszkowskiego</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: insurekcja,</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: uniwersał</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– ocenia stanowiska w sporze o ocenę przyczyn upadku</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– ocenia panowanie Stanisława Augusta</p>

	<p>Polski</p> <p>3. Przyczyny upadku Rzeczypospolitej</p> <p>4. Historyczne spory o upadek Rzeczypospolitej</p>	<p>(24 III 1794 r.), III rozbiór Polski (1795 r.)</p> <p>– identyfikuje postać Tadeusza Kościuszki</p> <p>– podaje przyczyny upadku państwowości polskiej w XVIII w.</p>	<p>kosynierzy</p> <p>– zna daty: bitew pod Raclawicami (4 IV 1794 r.)</p> <p>Maciejowicami (X 1794 r.)</p> <p>– identyfikuje postacie: Jana Kilińskiego, Wojciecha Głowackiego</p> <p>– wskazuje na mapie ziemie zabrane przez państwa zaborcze w III rozbiórce Polski</p> <p>– opisuje przebieg insurekcji kościuszkowskiej i jej skutki</p>	<p>połaniecki, szkoła krakowska, szkoła warszawska, demagogia, populizm</p> <p>– zna daty: ogłoszenia uniwersału połanieckiego (7 V 1794 r.), kapitulacji Warszawy (XI 1794 r.)</p> <p>– identyfikuje postacie: Jakuba Jasińskiego, Berka Joselewicza</p> <p>– omawia sytuację w Rzeczypospolitej po drugim rozbiórce</p> <p>– omawia znaczenie uniwersału połanieckiego</p> <p>– charakteryzuje stanowiska w sporze o ocenę przyczyn upadku Rzeczypospolitej</p>	<p>Rzeczypospolitej</p> <p>– przedstawia i ocenia postawy obywateli wobec wyzwań epoki na przykładzie Stanisława Augusta Poniatowskiego oraz przywódców i uczestników powstania kościuszkowskiego</p>	<p>Poniatowskiego</p>
--	---	--	---	---	---	-----------------------

IV. Pod zaborami

<p>1. Zawiedzione nadzieje</p>	<p>1. Czy Polacy mogą istnieć bez państwa? 2. U boku Francji? 3. U boku Rosji?</p>	<p>Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu Legiony Polskie – zna datę: powstania Legionów Polskich we Włoszech (1797 r.) – identyfikuje postacie: Adama Mickiewicza, Juliusza Słowackiego, Fryderyka Chopina, gen. Jana Henryka Dąbrowskiego, Józefa Wybickiego – przedstawia okoliczności powstania, organizację i losy Legionów Polskich we Włoszech</p>	<p>Uczeń: – zna daty: utworzenia Księstwa Warszawskiego (1807 r.), utworzenia Królestwa Polskiego (1815 r.) – identyfikuje postacie: Józefa Poniatowskiego, Aleksandra I – wskazuje na mapie zasięg terytorialny Księstwa Warszawskiego i Królestwa Polskiego – wyjaśnia, w jakich okolicznościach powstało Księstwo Warszawskie i jak zostało zorganizowane – wymienia postanowienia</p>	<p>Uczeń: – zna datę założenia Uniwersytetu Warszawskiego (1816 r.) – identyfikuje postacie: Juliana Ursyna Niemcewicza, Stanisława Staszica, wielkiego księcia Konstantego, Franciszka Druckiego-Lubeckiego – opisuje losy i postawy Polaków po trzecim rozbiore Rzeczypospolitej – omawia organizację polityczną i przemiany gospodarczo-społeczne w Królestwie Polskim</p>	<p>Uczeń: – identyfikuje postacie: Jana Śniadeckiego, Stanisława Kostki Potockiego – omawia i ocenia udział Polaków w kampaniach napoleońskich – przedstawia i ocenia postawy obywateli wobec wyzwań epoki na przykładzie Jana Henryka Dąbrowskiego, Józefa Poniatowskiego, Ksawerego Druckiego-Lubeckiego i Stanisława Kostki Potockiego</p>	<p>Uczeń: – przedstawia i ocenia koncepcje dotyczące odzyskania niepodległości przez Polskę na przełomie XVIII i XIX w.</p>
--------------------------------	--	--	---	---	---	---

			kongresu wiedeńskiego w sprawie polskiej			
2. Spiski i powstania	1. Spiski niepodległościowe 2. Powstanie listopadowe 3. Wielka Emigracja	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: noc listopadowa, Wielka Emigracja – zna daty: wybuchu powstania listopadowego (29/30 XI 1830 r.) – wskazuje na mapie ziemie objęte powstaniem listopadowym – omawia przyczyny i przebieg powstania listopadowego	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Święte Przymierze, Wiosna Ludów – zna daty: powstania Świętego Przymierza (1815 r.), bitew pod Olszynką Grochowską (II 1831 r.) i Ostrołęką (V 1831 r.), wybuchu powstania krakowskiego (21 II 1846 r.), Wiosny Ludów (1848–1849) – identyfikuje postacie: Piotra Wysockiego, gen. Józefa Chłopickiego	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Hotel Lambert, Towarzystwo Demokratyczne Polskie, rabacja galicyjska – zna daty: zawięzania Sprzysiężenia Podchorążych (1828 r.), rabacji galicyjskiej (1846 r.) – identyfikuje postacie: gen. Ignacego Prądyńskiego, Adama Jerzego Czartoryskiego, Edwarda Dembowskiego, Jakuba Szeli – wskazuje na mapie ziemie	Uczeń: – zna datę powstania Wolnomularstwa Narodowego (1819 r.) – identyfikuje postać Waleriana Łukasińskiego – omawia i ocenia postawy przywódców politycznych oraz dowódców wojskowych podczas powstania listopadowego – opisuje stosunek społeczeństwa polskiego do zrywów niepodległościowych	Uczeń: – ocenia przyczyny klęsk polskich wystąpień w I połowie XIX w.

			<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje na mapie ziemie objęte powstaniem krakowskim i Wiosną Ludów – wyjaśnia, które grupy społeczne i dlaczego były zainteresowane zrywami niepodległościowymi – podaje przyczyny zawiązywania spisków niepodległościowych na ziemiach polskich – charakteryzuje Wiosnę Ludów na ziemiach polskich i jej skutki 	<ul style="list-style-type: none"> objęte rabacją galicyjską – omawia założenia ideowe polskich organizacji emigracyjnych – charakteryzuje Wielką Emigrację oraz jej wpływ na wydarzenia w Galicji i Wielkopolsce w latach 1846 i 1848 – wymienia skutki rabacji galicyjskiej 		
3. Bić się czy nie bić?	<ul style="list-style-type: none"> 1. Walka czy lojalność? 2. Powstanie styczniowe 3. Praca organiczna 4. Autonomia 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu praca organiczna – zna daty powstania styczniowego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Biali, Czerwoni, branka, autonomia galicyjska, lojalizm 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu odwilż posewastopolska – identyfikuje postacie: 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postacie: Edwarda Abramowskiego, Kazimierza Badeniego – ocenia politykę 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia wpływ polskiej rzeczywistości politycznej XVIII i XIX w. na kształtowanie się

	galicyjska	(1863–1864) – identyfikuje postać Romualda Traugutta – opisuje przebieg powstania styczniowego	– zna datę wydania manifestu Rządu Narodowego (22 I 1863 r.) – identyfikuje postacie: Aleksandra Wielopolskiego, Hipolita Cegielskiego – wskazuje na mapie ziemie objęte powstaniem styczniowym – porównuje poglądy społeczno-polityczne Białych i Czerwonych – prezentuje założenia ideologiczne oraz wskazuje cele i przykłady działalności zwolenników pracy organicznej	Aleksandra II, Dezyderego Chłapowskiego, Franciszka Stefczyka – przedstawia przejawy odwilży posewastopolskiej w Królestwie Polskim – omawia sytuację społeczno-narodową w Królestwie Polskim przed wybuchem powstania styczniowego – omawia politykę Aleksandra Wielopolskiego – charakteryzuje autonomię galicyjską – porównuje sytuację Polaków pod zaborami po powstaniu styczniowym	Aleksandra Wielopolskiego – porównuje polskie powstania narodowe pod kątem przyczyn i okoliczności wybuchu oraz sposobu prowadzenia działań militarnych	nurtu realizmu politycznego oraz go ocenia – przedstawia oceny polskich zrywów niepodległościowych w historiografii i publicystyce – formułuje i uzasadnia własną opinię na temat polskich powstań narodowych
4. Jak kształtował się	1. Ku współczesnemu	Uczeń: – wyjaśnia	Uczeń: – wyjaśnia	Uczeń: – wyjaśnia	Uczeń: – omawia rozwój	Uczeń: – przedstawia i

<p>współczesny naród polski?</p>	<p>narodowi 2. W obronie polskości 3. Kultura narodowa i religia 4. Ruch narodowy</p>	<p>znaczenie terminów: naród, germanizacja, rusyfikacja – identyfikuje postacie: Henryka Sienkiewicza, Jana Matejki – opisuje sposoby walki w obronie polskości</p>	<p>znaczenie terminów: świadomość narodowa, nacjonalizm – identyfikuje postać Romana Dmowskiego – omawia pojęcie narodu polskiego na przestrzeni wieków</p>	<p>znaczenie terminów: kulturkampf, solidaryzm społeczny – identyfikuje postać abp Mieczysława Ledóchowskiego – wymienia czynniki, które miały wpływ na kształtowanie się narodu polskiego w XIX w. – przedstawia główne koncepcje ideologii nacjonalistycznej i jej rozwój na ziemiach polskich</p>	<p>kultury polskiej w drugiej połowie XIX i na początku XX w. – charakteryzuje współczesny naród polski</p>	<p>ocenia proces upowszechniania świadomości narodowej Polaków</p>
<p>5. Przemiany społeczne w XIX wieku</p>	<p>1. Nowe grupy społeczne 2. Sprawa chłopska 3. Sprawa robotnicza 4. O prawa kobiet</p>	<p>Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: inteligencja, uwłaszczenie, emancypacja – identyfikuje postacie: Józefa</p>	<p>Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: ziemiaństwo, burżuazja, drobnomieszczaństwo, proletariat – zna daty:</p>	<p>Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu Uniwersytet Latający – zna datę założenia Uniwersytetu Latającego</p>	<p>Uczeń: – omawia stanowisko ugrupowań politycznych wobec sprawy odzyskania niepodległości przez Polskę</p>	<p>Uczeń: – ocenia stanowisko ugrupowań politycznych wobec sprawy odzyskania niepodległości przez Polskę</p>

		<p>Piłsudskiego, Marii Skłodowskiej-Curie – wyjaśnia, jakie przemiany cywilizacyjne zaszły na ziemiach polskich pod zaborami w drugiej połowie XIX i na początku XX w.</p>	<p>powstania Stronnictwa Ludowego (1895 r.), powstania Polskiej Partii Socjalistycznej (1892 r.) – identyfikuje postacie: Wincentego Witosa, Stanisława Wojciechowskiego – wyjaśnia, jaką rolę odgrywała inteligencja polska w II połowie XIX w. – opisuje proces walki o prawa kobiet</p>	<p>(1882 r.) – identyfikuje postać Jędrzeja Moraczewskiego – omawia zmiany, jakie zaszły w społeczeństwie polskim w drugiej połowie XIX i na początku XX w. – charakteryzuje założenia ideologiczne i działalność partii politycznych na ziemiach polskich</p>		
V. Polska i Polacy w XX wieku						
<p>1. I wojna światowa – po której stronie podjąć walkę?</p>	<p>1. Powrót sprawy polskiej 2. Po stronie ententy czy państw centralnych? 3. Odzyskanie niepodległości 4. Polacy na</p>	<p>Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu Legiony Polskie – zna datę przekazania władzy Józefowi Piłsudskiemu przez Radę Regencyjną</p>	<p>Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: akt 5 listopada, mały traktat wersalski – zna daty: wkroczenia Kompanii</p>	<p>Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Naczelny Komitet Narodowy, Legion Puławski, Komitet Narodowy Polski, Błękitna Armia</p>	<p>Uczeń: – określa wpływ działań polskiej dyplomacji i formacji zbrojnych na odzyskanie niepodległości – przedstawia pierwsze tygodnie</p>	<p>Uczeń: – ocenia wpływ działań polskiej dyplomacji i formacji zbrojnych na odzyskanie niepodległości</p>

	konferencji paryskiej	<p>(11 XI 1918 r.) – identyfikuje postacie: Józefa Piłsudskiego, Romana Dmowskiego – przedstawia działania zbrojne Polaków w czasie I wojny światowej</p>	<p>Kadrowej do Królestwa Polskiego (VIII 1914 r.), utworzenia Legionów Polskich i Legionu Puławskiego (1914 r.), ogłoszenia aktu 5 listopada (1916 r.), kryzysu przysięgowego (1917 r.), orędzia prezydenta USA Thomasa Woodrowa Wilsona (I 1918 r.), podpisania małego traktatu wersalskiego (1919 r.) – identyfikuje postać Ignacego Paderewskiego – omawia działalność Józefa Piłsudskiego, Romana Dmowskiego i Ignacego</p>	<p>– zna daty: powstania Naczelnego Komitetu Narodowego (1914 r.), powołania Rady Regencyjnej Królestwa Polskiego (1917 r.), założenia Komitetu Narodowego Polski (1917 r.), utworzenia Błękitnej Armii (1917 r.) – identyfikuje postacie: Józefa Hallera, Jędrzeja Moraczewskiego – wskazuje na mapie zmiany terytorialne na ziemiach polskich w czasie I wojny światowej i po jej zakończeniu – charakteryzuje poglądy polskich</p>	<p>działalności państwa polskiego po odzyskaniu niepodległości</p>	
--	-----------------------	---	---	--	--	--

			<p>Paderewskiego na rzecz odbudowy niepodległej Polski – prezentuje decyzje konferencji pokojowej dotyczące odrodzonego państwa polskiego</p>	<p>środowisk politycznych na kwestię niepodległości Polski – opisuje międzynarodowe uwarunkowania sprawy polskiej podczas I wojny światowej i po jej zakończeniu</p>		
<p>2. Kształtowanie się granic</p>	<p>1. Powstanie wielkopolskie 2. Plebiscyty i powstania śląskie 3. Walki o wschodnią granicę 4. Przyłączenie Wileńszczyzny</p>	<p>Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu plebiscyt – zna daty: powstania wielkopolskiego (XII 1918–II 1919), wojny polsko-bolszewickiej (1919–1921), bitwy warszawskiej (13–25 VIII 1920 r.) – wskazuje na mapie granice II Rzeczypospolitej – omawia wizje odrodzonej Polski</p>	<p>Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: koncepcja inkorporacji, koncepcja federacji – zna daty: pierwszego powstania śląskiego (VIII 1919 r.), drugiego powstania śląskiego (VIII 1920 r.), plebiscytu na</p>	<p>Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: orlęta lwowskie, bunt Żeligowskiego – zna daty: plebiscytu na Warmii, Mazurach i Powiślu (11 VII 1920 r.), buntu Żeligowskiego (1920 r.), przyłączenia Litwy Środkowej do Polski (1922 r.) – identyfikuje</p>	<p>Uczeń: – charakteryzuje spór dotyczący koncepcji państwa polskiego – na wybranych przykładach przedstawia i ocenia wpływ jednostki na losy narodu oraz państwa – ocenia znaczenie Bitwy Warszawskiej – porównuje, w jaki sposób kształtowała się</p>	<p>Uczeń: – ocenia zaangażowanie obywateli w walki o granice odrodzonej Polski</p>

		w koncepcjach Józefa Piłsudskiego i Romana Dmowskiego	<p>Śląsku (20 III 1921 r.), trzeciego powstania śląskiego (V–VII 1921 r.), pokoju w Rydze (III 1921 r.)</p> <p>– identyfikuje postać Wojciecha Korfantego</p> <p>– omawia przebieg i skutki powstania wielkopolskiego</p> <p>– opisuje przebieg walk Polaków o Śląsk</p> <p>– wskazuje na mapie etapy wojny polsko-bolszewickiej</p>	<p>postać gen. Józefa Dowbora-Muśnickiego</p> <p>– wskazuje na mapie zmiany zasięgu kolejnych powstań śląskich, obszar Śląska włączony do Polski w 1921 r.</p> <p>– omawia okoliczności przeprowadzania plebiscytów na Warmii, Mazurach, Powiślu i Górnym Śląsku</p> <p>– przedstawia przebieg walk o granicę wschodnią II Rzeczypospolitej</p> <p>– wyjaśnia okoliczności zajęcia przez Polskę Wileńszczyzny</p>	wschodnia, a w jaki sposób zachodnia granica II Rzeczypospolitej	
3. Demokracja czy sanacja?	1. Kto powinien rządzić w odrodzonej Rzeczypospolitej?	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu sanacja,	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: mała	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: nowela	Uczeń: – przedstawia założenia programowe i	Uczeń: – ocenia rolę Józefa Piłsudskiego w kształtowaniu

	<p>2. Rządy parlamentarne 3. Zamach majowy 4. Rządy sanacji</p>	<p>– zna daty: uchwalenia konstytucji marcowej (17 III 1921 r.), uchwalenia konstytucji kwietniowej (23 IV 1935 r.) – identyfikuje postać Józefa Piłsudskiego, – charakteryzuje ustrój państwa polskiego przed i po przewrocie majowym</p>	<p>konstytucja, zamach majowy – zna daty uchwalenia małej konstytucji (1919 r.), wyboru prezydenta Gabriela Narutowicza (1922 r.), zamachu majowego (V 1926 r.), wyboru prezydenta Ignacego Mościckiego (1926 r.) – identyfikuje postacie: Gabriela Narutowicza, Stanisława Wojciechowskiego, Ignacego Mościckiego – omawia genezę, przebieg i skutki zamachu majowego – prezentuje cechy charakterystyczne rządów</p>	<p>sierpniowa, wybory brzeskie – zna daty noweli sierpniowej (VIII 1926 r.), powstania Bezpartyjnego Bloku Współpracy z Rządem (1927 r.), wyborów brzeskich (1928 r.), procesu brzeskiego (1931/1932) – identyfikuje postać Macieja Rataja – opisuje przyczyny i przejawy słabości polskiej demokracji w 20-leciu międzywojennym – wyjaśnia, co wpływało na demokratyczny charakter konstytucji marcowej – określa, co</p>	<p>działalność głównych partii politycznych w 20-leciu międzywojennym – omawia zalety i słabości polskiej sceny politycznej II Rzeczypospolitej</p>	<p>oblicza politycznego Polski międzywojennej</p>
--	---	--	--	--	---	---

			sanacyjnych	wpływało na autorytarny charakter konstytucji kwietniowej		
5. II Rzeczpospolita	<p>1. Reformowanie kraju</p> <p>2. Gospodarka II Rzeczypospolitej</p> <p>3. Rzeczpospolita wielonarodowa</p> <p>4. Sport w niepodległej Polsce</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna datę wprowadzenia reformy walutowej (1924 r.) – wskazuje na mapie obszary największego uprzemysłowienia II Rzeczypospolitej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: hiperinflacja, Centralny Okręg Przemysłowy – identyfikuje postacie: Władysława Grabskiego, Eugeniusza Kwiatkowskiego – charakteryzuje założenia i skutki reformy walutowej i rolnej – charakteryzuje strukturę narodową II Rzeczypospolitej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedstawia trudności w powojennej odbudowie Polski – omawia działalność Władysława Grabskiego i Eugeniusza Kwiatkowskiego – prezentuje osiągnięcia polskiej gospodarki w okresie międzywojennym 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedstawia dokonania polskich sportowców – omawia kulturę międzywojennej Polski i charakteryzuje jej główne dziedziny oraz twórców 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedstawia korzyści i zagrożenia wynikające z wielonarodowego charakteru II Rzeczypospolitej
5. Polacy podczas II wojny światowej	<p>1. Kampania polska</p> <p>2. Rząd polski na emigracji</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty: agresji III Rzeszy na Polskę (1 IX 1939 r.), 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu pakt Ribbentrop- 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu układ Sikorski- 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – podaje okoliczności powstania armii 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia działalność rządu polskiego na

	<p>3. Polskie Siły Zbrojne na Zachodzie</p> <p>4. Polacy u boku ZSRR</p>	<p>ataku ZSRR na Polskę (17 IX 1939 r.)</p> <p>– identyfikuje postać gen. Władysława Sikorskiego</p> <p>– omawia polski czyn zbrojny podczas II wojny światowej</p>	<p>Mołotow</p> <p>– zna datę podpisania paktu Ribbentrop-Mołotow (23 VIII 1939 r.)</p> <p>– identyfikuje postacie: Władysława Raczkiewicza, Stanisława Mikołajczyka, gen. Władysława Andersa</p> <p>– wskazuje na mapie miejsca walk Polaków na frontach II wojny światowej</p> <p>– wymienia polskie formacje zbrojne na zachodzie i u boku ZSRR obronnej</p> <p>– charakteryzuje szlak bojowy Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie</p>	<p>Majski</p> <p>– zna daty: układu granicznego (28 IX 1939 r.), układu Sikorski-Majski (30 VII 1941 r.), katastrofy gibraltarskiej (VII 1943 r.)</p> <p>– identyfikuje postacie: gen. Edwarda Rydza-Śmigłego, Stefana Starzyńskiego, gen. Kazimierza Sosnkowskiego, gen. Stanisława Maczka, gen. Stanisława Sosabowskiego</p> <p>– przedstawia, w jaki sposób doszło do utworzenia rządu polskiego na emigracji oraz omawia jego działalność</p>	<p>Andersa</p> <p>– określa polityczne uwarunkowania powstania 1. Dywizji im. T. Kościuszki w ZSRR</p> <p>– na przykładach przedstawia i ocenia wpływ jednostki na losy narodu oraz państwa</p>	<p>emigracji</p>
6. W	1. Polityka	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:

<p>okupowanej Polsce</p>	<p>okupantów 2. Polskie organizacje podziemne 3. Powstanie warszawskie</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminu Armia Krajowa – zna daty powstania warszawskiego (1 VIII–2 X 1944 r.) – opisuje politykę niemieckich i radzieckich okupantów wobec narodu polskiego</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminu Polskie Państwo Podziemne – zna daty mordu katyńskiego (IV–V 1940 r.), przemianowania ZWZ na AK (1942 r.) – identyfikuje postacie: gen. Stefana Grot-Roweckiego, gen. Tadeusza Bora-Komorowskiego – wskazuje na mapie obszary okupowane przez III Rzeszę i ZSRR – podaje przykłady martyrologii narodu polskiego – wymienia polskie organizacje podziemne – określa uwarunkowania, przebieg i skutki powstania</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: akcja AB, plan „Burza” – zna daty aresztowania wykładowców akademickich w Krakowie (XI 1939 r.), akcji AB (V–VI 1940 r.) – identyfikuje postacie: Witolda Pileckiego, Ireny Sendlerowej – charakteryzuje organizację i działalność Armii Krajowej – przedstawia założenia i realizację planu „Burza” – przedstawia motywy polityki okupantów wobec polskich elit</p>	<p>– wyjaśnia kontrowersje wokół oceny powstania warszawskiego – na wybranych przykładach przedstawia i ocenia wpływ jednostki na losy narodu oraz państwa</p>	<p>– omawia i ocenia postawy Polaków wobec polityki okupantów – omawia znaczenie i historię polskich elit</p>
-------------------------------------	--	---	--	--	--	---

			warszawskiego			
7. Polska Ludowa – niepodległa czy zależna?	<p>1. Wizje powojennej Polski</p> <p>2. Przejęcie władzy przez komunistów</p> <p>3. Pod rządami PZPR</p> <p>4. W walce o prawa i wolność</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Polska Zjednoczona Partia Robotnicza, socrealizm – zna daty: wypadków poznańskich (28–30 VI 1956r.), protestów społecznych na Wybrzeżu (XII 1970 r.) – wymienia etapy przejmowania pełni władzy w Polsce przez komunistów światowej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Polska Partia Robotnicza, Ziemie Odzyskane, „żołnierze wyklęci” – zna daty: powołania Tymczasowego Rządu Jedności Narodowej (VI 1945 r.), referendum ludowego (30 VI 1946 r.), powstania PZPR (1948 r.), wystąpień studenckich (III 1968 r.), protestów robotniczych w Radomiu, Płocku i Ursusie (VI 1976 r.) – identyfikuje postacie: gen. Leopolda Okulickiego- 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: akcja „Wisła”, Wolność i Niezawisłość – zna daty: ogłoszenia Manifestu Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego (22 VII 1944 r.), procesu szesnastu (VI 1945 r.), akcji „Wisła” (1947 r.) – identyfikuje postacie: Józefa Cyrankiewicza, Jacka Kuronia, Adama Michnika – określa wpływ wielkich mocarstw na sprawę polską – wyjaśnia, jakie skutki miały masowe migracje ludności na 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postacie: Karola Modzelewskiego, Henryka Szlajfera – porównuje wizje niepodległej Polski w koncepcjach politycznych rządu emigracyjnego i polskiej lewicy – opisuje rolę propagandy w kształtowaniu postaw wobec władzy komunistycznej – omawia wpływ powstania węgierskiego w 1956 r. i interwencji w Czechosłowacji na sytuację w Polsce – na wybranych przykładach przedstawia i ocenia wpływ jednostki na losy 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedstawia i ocenia działalność powojennego podziemia politycznego i „żołnierzy wyklętych” – ocenia motywy i postawy tych Polaków, którzy zdecydowali się popierać komunistów – ocenia, czy powojenna Polska była krajem suwerennym

			<p>Niedźwiadka, Stanisława Mikołajczyka, Bolesława Bieruta, kard. Stefana Wyszyńskiego, Władysława Gomułki, Edwarda Gierka</p> <p>– wskazuje na mapie zmiany granic Polski po II wojnie światowej, Ziemie Odzyskane</p> <p>– charakteryzuje przyczyny, przebieg i skutki wydarzeń poznańskiego Czerwca, polskiego Października 1956 r. oraz Grudnia 1970 r.</p>	<p>ziemiach polskich po II wojnie</p> <p>– wyjaśnia, dlaczego PSL jako opozycja legalna poniosła klęskę</p> <p>– charakteryzuje przyczyny, przebieg i skutki wydarzeń Marca 1968 r. i Czerwca 1976 r.</p>	<p>narodu oraz państwa</p>	
8. Drogi do wolności	<p>1. Początki Solidarności</p> <p>2. Jak powstała Solidarność</p> <p>3. Władza kontra społeczeństwo</p> <p>4. Stracona</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminu Niezależny Samorządny Związek Zawodowy</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: Komitet Obrony Robotników, Wojskowa Rada</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: „drugi obieg”, „sejm kontraktowy”</p> <p>– zna daty</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– charakteryzuje stosunek władz komunistycznych do ruchu związkowego i opozycji</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– ocenia historyczne znaczenie Okrągłego Stołu</p> <p>– na wybranych przykładach</p>

	dekada? 5. Okrągły Stół 6. Wybory czerwcowe	„Solidarność” – zna daty: porozumień sierpniowych (31 VIII 1980 r.), ogłoszenia stanu wojennego (13 XII 1981 r.), wyborów czerwcowych (4 VI 1989 r.) – identyfikuje postacie: Karola Wojtyły, Lecha Wałęsy, gen. Wojciecha Jaruzelskiego – opisuje przyczyny, przebieg oraz skutki polityczne i społeczne wydarzeń Sierpnia 1980 r.	Ocalenia Narodowego – zna daty powstania Komitetu Obrony Robotników (1976 r.), strajków robotniczych na Wybrzeżu (VIII 1980 r.), pacyfikacji robotników w kopalni „Wujek” (16 XII 1981 r.), obrad Okrągłego Stołu (II– IV 1989 r.), powołania Tadeusza Mazowieckiego na urząd premiera (VIII 1989 r.) – identyfikuje postacie: ks. Jerzego Popiełuszki, Tadeusza Mazowieckiego – przedstawia genezę wprowadzenia	powstania Wolnych Związków Zawodowych (1978 r.), powstania Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność” (IX 1980 r.), zniesienia stanu wojennego (2 VII 1983 r.), wyboru gen. Wojciecha Jaruzelskiego na prezydenta (VII 1989 r.) – identyfikuje postać Anny Walentynowicz – wymienia najważniejsze organizacje opozycyjne lat 70. i 80. oraz ich działalność – omawia organizację, cele i działalność NSZZ		przedstawia i ocenia wpływ jednostki na losy narodu oraz państwa
--	--	--	---	--	--	--

			stanu wojennego, jego cechy charakterystyczne i skutki – podaje przebieg i skutki wyborów czerwcowych w 1989 r. oraz okoliczności powołania rządu Tadeusza Mazowieckiego	„Solidarność” – opisuje genezę i kluczowe decyzje obrad Okrągłego Stołu		
--	--	--	---	---	--	--